

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Széchenyi utca SIMON-ház Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetmények.

előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők.

Bérmentelér levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSASALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap kivételével.

Előfizetési ár

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Égész évre 10 ft — kr. Félévre 5 ft — kr. Negyedévre 2 ft 50 kr. Egy hóra 1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Ottasáhos petitior egyszeri beiktatásért 5 kr. Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyilttér 4 hasábos petitiorért 20 kr.

Hirdést vagy reklámot magában foglalt újdonság sora 50 kr.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Péntek Deczember 11.

251. szám.

Kufárok.

Az állami alkotmányosságának sine qua non-ja a többség akaratának tisztelete, s az ebben kifejezésre talál az ország akaratának megbecsülése.

A parlamentáris kormányzat második jellege: az ellenőrzési jog és kötelesség, amelynek gyakorlása az ellenzék feladatja.

Mi, akik államunknak történelmileg kifejlesztett alkotmányos szabadságát mindenek fölé helyezzük s tudjuk, hogy az 1867-iki kiegyezésnek első nevezetes akta-tusa volt az 1848-iki alkotmányozó törvények szentségének elismerése s felsége által; mi, akik a haza üdvét, a szabadság biztosítékát, erős várát épp a parlament szabad, független működésében látjuk: a legkevésbé sem vonhatjuk kétségbe az ellenzéki kritika gyakorlásának s pártjuk megerősítésének jogát; sőt konstatáljuk, hogy ez nekik kötelességük.

Közöttünk, akik a szabadságnak őszinte hívei vagyunk s az akcióba lépett ellenzék között azonban e részben nagy különbség van.

Mi a parlament szabad, független souverainitását följé helyezzük a párt-célzókra is.

Ők nem.

Mi a parlament szabadságát függetleníteni akarjuk oly értelmű föllépésektől is, amelyek következtében annak alkotmányos, szabad és a törvényeknek megfelelő működése elé abnormális akadályok gördítenek.

Ők nem.

Mi a parlamentet nem csupán a szabad és független működés eszközének; de biztosítékának és erősségének is tartjuk.

Ők ellenkezőleg.

Mi a parlamentárizmust úgy becsüljük, mint amelyben állami alkotmányos-

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

M a m m o n .

Ez egy hatalmas érzebálvány színaranyból.

A hindu az idomtalan Dsaggernátot, a civilizált világ pedig az aranyat imádja. A modern társadalom ennek a hű istenségnek épít templomokat és oltárokat; a fejedelmek a bölcsék és a buták mind az ő szolgái. — Mammón büvőjében térdre borul gőg és büszkeség, fény és nyomor, bűn és erény.

Ennek a bálványának sok áldozata volt már, mert azokat a kik tönkjénezek neki, előbb utóbb fölfalja.

Ez ez már a bálvány imádással jár. Asztaroth hajadon leányokat és fehér paprikákat kívánt áldozatul, az arany enél is drágábbat követel, a — becsületet.

Egy ilyen kis történetkét akarok elmondani.

Egy darab fényes arany mondta azt nekem, a melyen egy véresepp ragadt, . . .

Kezembe vettem az aranyat és összevissza forgattam, miutha egy pár felvilágosító sort kerestem volna sápadt arcán, majd az asztalra dobtam egynehányszor, s az arany pengett csabosan, édesen.

— Az Atlanti óceánon túl születtem egy nagy gazdag városban, — csengett az arany ércnyelven — de akkor nem voltam egyedül, ilyen árván, hanem több fényes testvéreimmel egy setét szekrénybe voltam zárva a hol nagyoa unatkoztam.

En különösen ki-kíváncsoltam a nagy világba, mert sokszor hallottam az emberektől, hogy az milyen szép és kedves. Azt persze nem tudtam, hogy a világon „nem mind arany, a mi fénylik” — nos ezt is megtudtam nemsokára.

ságunk érvényesül, s amely magának az országnak alkotmányos függetlenségét és cselekvési szabadságát jelenti: amelynek szentségével tehát nem tartjuk megegyeztetetőknek, hogy benne a kortes jelszavakkal való úzérkedés érvényesüljön s hogy ez úzérkedésnek ad infinitum vitele által állami szabadságunk legfőbb konstitucionális jogának gyakorlása illuzoriussá váljék.

Ők ellenkezőleg.

Az ellenzék egyre azt hangoztatja, hogy a szabadságnak, a nemzeti aspirációknak ők a katonái.

Nincs igazuk.

Mostani működésükből látszik, hogy egész szereplésük jesusitai szemforgatás.

Az állami szabadságnak és függetlenségnek tényezői és letéteményesei kizárólag mi vagyunk, a szabadelvű párt.

Mert az állami akarat tiszteletben tartásának és a parlamentárizmus megbecsülésének minősíthető-e az az ellenzéki akció, hogy a közigazgatásnak törvényes reformját nem hagyták érvényesülni?

Hiszen látni való, nyílt dolog, bebizonyított tény, hogy a vármegyék, számba nem vehető kivétellel, a vármegyékben a tisztviselők s az országnak komolyan gondolkodó, slendriánizmustól ment, az állam magyar nemzeti voltát hirdető, tiszta, modern közigazgatást kívánó polgársága a maga egészében a reform mellett nyilatkozott.

De mert a függetlenségi párt, a maga begyöpösödött gondolkozásával, az egységes, magyar nemzeti állam ideáljának fonséges voltáig nem volt képes fölemelkedni: lehetetlenné tette dacosságával legbecesebb konstitúciónknak, a parlamentnek normális működését és ezzel valójában kerékbe törte és megtaposta magát a nemzeti akaratot.

Mi ez más, mint szembeállítás a nemzet egészével?

Mi ez más, mint veszedelmes törekvés, bebizonyítani a világ előtt, hogy a magyar nemzet még nem ért meg a szabadságra, mert a nemzet akarata kénytelen egy kisebbség egyéni érdekekből fakadó erőszakoskodása előtt szegényen meghátrálni?

Az az ellenzék, amely így cselekszik, amely a maga céljainak jármába belefogja a szabadságot: az által akkor, amidőn magát az állami szabadság és függetlenség katonáinak vallja, az többé nem parlamentáris ellenzék a kormány-nyal szemben, hanem megtévelyedett ellenség az állammal szemben.

Megtévelyedésük oly fokú már, hogy kijózanítani őket a tiszta hazafias fölfogás hangoztatásával nem lehet: követke-zésképp a nemzet összességének, a józanul maradt polgárok egyetemének kell a ves-zett tusa ellen fölemelni megtorló, ke-mény karját, oda kell kiáltani nekik, hogy a nemzet bizalmát eljátszottátok s a polgárok mandátuma kés a kezeitek-ben, amelylyel a parlamentáris szabadságot sebzitek meg.

Hogy ez így van: bebizonyította a két ellenzék az országgyűlés tegnap előtti tárgyalásán bejelentett elhatározásával s obstrukcionális föllépésével.

Bebizonyították, hogy nem a haza üdvéért akarnak munkálkodni, hanem egyedüli céljuk a kormánybuktatás: de mert ezt, a nemzet megtisztult fölfogása miatt, parlamentáris uton nem képesek elérni, kortes korcsmát csinálnak a nemzet házából s az országgyűlési tárgyalások normalitásának meggyilkolásával próbálkoznak cselhöz jutni.

A delegációkban oly katonai kijelentések történtek, amelyeket csak megnyugvással lehet fogadni. De mert az ellenzék jelszavainak az ország polgársága már nem hisz: a függetlenségi és a nemzeti párt olyan elintézett kérdéseket, amelyeknek megbolygatása veszedelmes, erőszakos kezekkel újból a parlament elé

húrczol, hogy vele a jövő választások érdekében, ismételten katonai vitát provokáljon s a tisztult helyzet helyett újra zavaros, izgatott viszonyokat teremtsen, amelyekben az elvakított, megcsábult polgárokról, az izgalnak és fővesztés kétségei között, kicsikarja a szalmaszálba kapaszkodás bolond bizalmát.

Az ellenzék kufár lett az ország házában: féő, hogy elvakult szenvedélyben legbecesebb szabadsági jogainkat elfogja pocsékolni.

Nos hát, ez se nem hazafias, sem a szabadság lényegével megegyező föllépés, amelyet mindenkinek, akinek érdeke van a nemzet érdekei s a parlament becsülete iránt, — a legkeményebben el kell itélni.

Képviselőválasztási mozgalmak Biharban. M a r g i t t á n Eressey Jenő függetlenségi Baranyi Ödön szabadelvű programmal lépnek fel, a deczember 20-iki értekezletre Thalyt várják. Lázár Jenő gróft S z a l o n t á n nemzeti párti programmal ajánlották, de az ellenzék Lukács Gyulában állapodott meg. Föllép a megyében Orley Kálmán tiszteletbeli főjegyző is. Mindenfelé már is éleik mozgalom mutatkozik.

Gyapjumasó telep a Hortobágyon és gyapjuvásár Debreczenben.

Debreczen Decz. 11.

A debreczeni gazdasági egyesület 25 év alatt sokat tett mezőgazdaságunk emelésére, sokat a gazdák érdekében. Hathatósan közreműködött és közreműködik — már amennyire a debreczeni gazdák közönyét és konzervativizmusát újító törekvésekkel keresztül lehet törni, — a mezőgazdasági vívmányok meghonosításán a mezőgazdasági gépek és új elvek megkedveltetésén és terjesztésén.

Az egyetel kérdeményezője és buzgó támogatója több közhasznú intézménynek, amelyek közül a legtöbb életre valóknak bizonyult. Főiemeli szavát a városi hatóságnál mindannyiszor, valahányszor a gazdaözönység igényei és érdekei egy szaktekintély kezdeményezését, tanácsát vagy tiltakozását megkívánják.

maaz fektűt már, idegen testvérek, de fényesek és ragyogóbbak mint mi, s én csakhamar megbarátkoztam velük.

Az én gazdám most egészen másképp nézett ki: frakkban és cilindemben ült ott és úgy szórt bennünket, mint a köleskását. Nyert és nyert, de szerencsére hirtelen elhagyta s a gazember csakhamar megkoppaszta kelt fel és kirohant a teremből. A nyomorult ott helyben leugrott az épület ötödik emeletéről s szörnyet halt.

Az emberek kapzsisága a föld sötét gyomrából a napfényre erőszakol bennünket, hogy annyi bűnnek és átoknak legyünk a kuforrásai.

Azután még sok kézen fordultam meg, eszközül szolgáltam a jónak, a rossznak, de fájdalom az életben mindenütt én játszottam a főszerepet!

Majd egy nagykereskedő házába jutottam. Ez a kereskedő roppant fukar és keményszívű volt. Az emberek azt beszélték róla, hogy a vagyonát nem igaz uton szerezte, hogy az ő aranyain átok és könyv ragad; hanem azért az emberek tisztelték őt, mert azt mondták, hogy a fény mindent kiegyenlített.

De azért még sem menthették meg a kereskedőt. Egy szép reggel ugyanis arra ébredtünk, hogy gazdánknak elvette mindenét a törvény, az emberek ezt a maguk nyelvén úgy nevezték, hogy „hamis krida.”

Sokáig, nagyon sokáig nem láttam és nem hallottam semmit, pedig megint újabb kalandok után vágytam valóságos utazási láz vett erőt rajtam.

Ez a kívánságom is teljesült. Ismét egy bankárhoz kerültem, a minék én nagyon tudtam örülni, s itt történt meg velem az, a mit soha sem fogok elfeledni.

A pénztárnok, egy még fiatal, tetőtől talpig becsületes ember, mindjárt az első napon megnyerte tetszésemet és rokonszenve-met. Pontos és szorgalmas volt mindig. És mégis

ő neki volt a legsilányabb fizetése, s a barátságatlan főnök folyton vele civakodott. Ezt nem szerettem, mert annyit már én is tapasztaltam, hogy az emberek a munkát, a szorgalmat és a becsületet jutalmazták a legrosszszabban. A rézgarasok és az ezüst piczulkák nem egy szomorú történetet mondtak el nekem. Ez már azért sem igazgóság, mert számtalan munkás kéznek köszönhetem jelenlegi helyzetemet.

Az én pénztárnok szegény családos ember volt, több gyermek atyja. Az asszony gyöngö beteges teremtés volt, a ki minden takarékosága mellett is csak nehezen tudta a háztartást vinni. Mert az élet, az élelem kerül a legtöbbször, és ezért nem tud a szegény ember boldogulni.

Tehát a fiatal családapa sóhajtozva számlált meg és rakott bennünket hol a szekrénybe, hol a kirakatba, hogy a világot csábitsuk. Egyszer leejtett, s ekkor én olyan siránkozva és részvevően csengett, hogy kellemes hangom mindenkinek fejtűnt.

Történt, hogy az én barátom egy este egyedül maradt vissza az üzletben, egy kis elintézni valója volt még, azt akarta rendbe hozni.

A szegény ember tenyerébe rejté homlokát s a mint észrevettem sirt. Egy forró könnyesepp éppen reám esett. Ez a drága gyöngy egészen megtisztított a szennyől, a mely az emberektől reám tapadt. Ugy érzem, hogy most sokkal nemesebb érez vagyok, mint azelőtt.

Istenem, istenem, — sóhajtá a szerencsétlen, mi lesz belőlem, mi lesz gyermekeimből?

En egész föl voltam.

— Ha holnap nem tudok fizetni, — kersergette tovább, mindenemkel elveszik, s én nőmmel, gyermekeimmel koldus vagyok . . . egy földöntúró . . . óh! . . .

Majd hevesen felugrott.

Ezuttal 25 éves fennállásának jubiláris megünneplése előkészületeivel a p e s o l a t b a n egy új szükséges intézmény létesítésé iránt indított mozgalmat. Erijük g y a p j u m o s o t e l e p felállítását a Hortobágy vize mellett.

Drága tapasztalatok érlelték meg ezt az eszmét. A birkitenyésztés Debreczen vidékén olyan nagy elterjedést vett az utolsó évtizedek alatt, hogy az ma már a mezőgazdaság, állattenyésztés egyik legfontosabb és legjövődalmozó ágát képezi.

Az ebből származó és várható jövedelmet azonban tetemesen lepasszítja az a körülmény, hogy a gyapju árából mindig nagy százalékot számíttanak le zsírtartalomra, mely a gyapju súlyának 60-65 %-et tesz s miután a zsír részektől a nyers gyapjút csak Budapestten tisztíthatják meg, ahol az ország egyetlen gyapjumasó telepe fekszik, szállítási költségek ezimén is nagy összeget kénytelen fizetni a gazda.

A most szokásos juh usztatás sem felel meg a célnak; nemcsak azért nem, mivel a gyapju zsirossága azután is csak úgy megmarad; hanem főként azért, mert ez az usztatás rendszeren sok kárral is jár. Usztatás közben nagyszámmal betegeszknek meg a juhok, vagy pusztulnak el; a szoptatást pedig 3-4 napra be kell szüntetni.

Továbbá Budapestten egy méterháza gyapju mosatása 9 forintba kerül, holott ha közel a tenyésztő vidékhez, ha helyben működik egy gyapjumasó, felényiből is eszközölhető ez a művelet.

Igy fogamzott meg a gazdasági egyet vezetők agyában a gyapjumasó telep terve.

Ha alapul csupán 20000 db. juhot veszenek, amennyinél a Hortobágyon is rendszeren több szokott legelni, már biztosítva van a telep működése és jövedelmesség.

Ugyde az érdeklőzésekbe be lehet vonni és be is fogják vonni Hajdu, Szabolcs, Jász-Nagy-Kun-Szolnok és Bihar megyék szomszédos részei, köztük az egri káptalan margitai nagy juh tenyésztését. Legalább is 200000 dbot teszen ezen vidék juhállománya.

Egy perczig sem lehet tehát kételkedni a felett, hogy az alapítók rosz vállalatot csinálnak.

Mert fő feltétel lesz az, hogy maguk a tenyésztők hozzák létre részvények aláírásával, idegen tőke bevonása nélkül. — A cél nem az, hogy a társaság nagy osztalékokat fizessen, hanem, hogy a tenyésztő zsebében maradjon az a pénz, amelyet eddig a budapesti gyapjumasó gyár nyereségére és Budapestig való szállítási költségekre fizetett.

A telep felállítását és berendezését lehető költségkíméléssel, a legszükségesebb, de a legelőszzerűbb felszereléssel tervezetik, hogy 30-40 esetleg 50 ezer forintnál ne kerüljön több.

A telep felállításával egyidejűleg foglalkoztatja a gazdasági egyesületet gyapju v á s á r beállítását Debreczenben, mint most is nagy juhvásárokkal bíró központ. — A gyapjuvásár engedélyezése a miniszteriumtól fog kérelmeztetni, amely bizonyára szives készséggel fog ahhoz hozzájárulni. A közraktár vállalatára is fontos szerep vár e gyapjuvásárnál. Miután nagy raktárt kell nyitnia a termelőknél nyújtott előnyökkel a Debreczenben felhalmozandó gyapju tömegek részére.

A két nagy jelentőségű tárgyban lesz vasárnap értekezlet a városban. Felhívjuk rá a gazdákat és kereskedőket figyelmét.

— Itt, rebegő lázasan, elfojtott hangon — itt van előttem a sok arany, csak a kezemet kell kinyujtanom, s én örökre boldog vagyok. Boldog? ... vajjon a beestelen ember is lehet boldog? Eddig becsületes ember voltam és most ... gazember legyek? Nem, ezt nem teszem! De — fűz tovább gondolatait — ez nem sikkasztás, én csak kölcsön veszem azt a pénzt, majd visszateritem ... Miért félek tehát? bátorság erős ... az alkalom kínálkozó!

Megtörtént.

A becsületet megtörte a nyomor, az emberek szivetlensége, maga a társadalom adja meg az alkalmat és viszi a bűn lejtőjére a gyöngét, engedi elbukni az erényt.

Szívem zhangosan dobogott, midőn, a félre ismert szorgalom zsebében voltam — Mióta arany vagyok, ilyen becsületet kézben még nem ragyogtam. Örültem, hogy a jó ember boldogságán közreműködhettem, de oh jaj — egészen másképp jött, mint a hogy gondoltuk.

Pár nap múlva mindent felfedeztek! A boldogtalan meg sem kísérelte a tagadást, de azért a törvény még sem itéli föltéte.

Szíven lötte magát. . . Egy-két csepp nemes vér én reám is hullott, s ez a vér, a mit rajtam látsz.

Ugyanaz a bankár, kinél a „sikkasztás” történt, egy év múlva minden aranyaival együtt ki szökött — Amerikába!

Ott ül ragyogó trónusán
A legerősebb hatalom,
Ó Ekecsége: Mammon király,
A világ ura — mondhatom!

Ovidius.

Külföld.

Az új hármas szövetség hatása. A kereskedelmi szerződések, melyeket Ausztria-Magyarország, Németország és Olaszország egymás közt kötöttek, nagy benyomást tettek a többi államokban is. Hol örömmel, hol savanyu képpel konstatálják, hogy az eddig fennállott politikai hármass szövetség most új irányban nyert kiegészítést s a három nagy hatalom e rendkívül fontos lépéssel csak még inkább megszilárdította erejét. Az angol sajtó, mely örövend neki, úgy találja, hogy e szerződések jelentősége legalább is akkora, mint a kronstadti orosz-francia ülékezése; az anyagi érdekek biztosítása fontos politikai hatása is lesz. Más a hangulat Párisban, hol még közvetlen anyagi nagy károsodástól is félnek s a szabadkereskedés elvének hívei azt hirdetik, hogy ha Franciaország megmarad mostani tulajdoltat védvamos irányában, okvetlenül „ipari Sedan” lesz a vége a közép-európai szövetség államokkal szemben, melyekből a francia ipartermékek mindinkább ki fognak szorulni. Németországban, hol Bismarck vezetése mellett oly mérgező harc folyt a kereskedelmi szerződések megkötésére ellen, mint a közzétett szerződések általában kedvezően fogadják.

A román kabinet megalakult. Elnöke Catargiu a bojárók régi vezére. Vernescu és furcsa hívei teljesen kiszorultak a kormányból. A külügyi tárcát Lahovary Sándor kapta, aki egyszer már vezette Románia külpolitikáját nyugat-európai szellemben, az ország jól fölított érdekeinek megfelelőleg. Bizonyosan most sem fog más programot követni. Ez a legújabb Catargiu-kabinet általában a válságnak olyan megoldása a jelenlegi viszonyok között, amely Románián kívül aránylag elég kedvező benyomást kelthet. Hogy odahaza miú fogadtatásban részesül, arról most még nem mondhatunk semmit. Annyi bizonyos, hogy az a kormány sem rendelkezik kompakt többség fölött; jövője tisztán attól függ, minő állást foglalnak vele szemben a különböző frakciók.

A cár és a szultán. A Servet című, állítólag udvari lap, egy felköszöntő között, a melyet a cár mondott volna Livádiában. Az Agence de Constantinople úgy török, mint orosz részről felhatalmazást nyert, hogy e felköszöntőt merőben koholtnak nyilvánítsa. A valóság az, hogy a cár, a nékélly hogy felállt volna, Fuad basa felé fordulva, a következő szavakat mondta: Poharamat uralkodója barátom, a szultán egészségére emelem! A felköszöntőnek hivatalos jellege nem volt, minélfogva Fuad basa nem is válaszolt rá. A cár e szavaiból, valamint néhány szives nyilatkozatából, a melyeket később Fuad basához intézett, gyártották a Servet által közzét állított közönséges beszédet. Merben koholt az a híresztelés is, hogy a szultán dus ajándékokat küldött volna a cárnak. Udvari lap külföldben Konstantinápolyban nem is létezik.

A poszt.

Minden este összejöttök; intézni a hazasorsát.

Kevesen ugyan, de annál nagyobb zajjal voltak. Egyik okosabb akart lenni a másiknál, a ki pedig legokosabb volt, az hallgatott — pedig egyik sem hallgatott.

Szapáryt elhelyezték kisbírói ranggal és fizetéssel, de ideiglenes minőségben belendörnek Mike Pécsre.

Szalavszky áttétetett Alsó-Józsaúra községi fogmánsnak, megbízatván egyúttal a halotthémi teendő végzésével és a jószai kirokodiús etetésével stb. stb.

Mikor aztán az egész belügyminiszteriummal készen voltak, akkor a városházára következett a sor.

Azall röviden végeztek; elcsapták az utolsó pandurig.

Most aztán megkezdődött a nagyosztózkodás.

Eppen a pénz t á r n o k i álláson kapnak össze, mikor belép X. ur, nagyot csap öklével az asztalra előadva az illetéktelen beavatkozással a jó M. M. állása fölötti érdemleges határozat hozatalt.

— Uraim! szól stentori hangon, a táncoskodás szabadsága veszélyeztetve van. Mindnyájan felugráltak.

— Tudják meg önök, hogy a hatalom lábball tipor, polgári jogainkat, cselekvési szabadságunkat rendőri felügyelet alá helyezett bennünket.

— El lehetnek készülv, hogy holnap valamennyien a kapitányság elő lesznek ezítáiva.

— Gyalázat! kiáltják valamennyien, de legerősebben Y. ur, a ki rököt lemond a részére kiosztott aljegyzői állásról, kinyilatkoztatván hogy neki a városi kapitányság képezi legnagyobb ambícióját.

— Uraim! folytatja X. ur, önök tudják, hogy az átelénes V. . . -féle sarok rendőri posztot képez. Rájöttem, hogy a kirendelt közeg ma nem foglalta el szokott állomását, hanem itt settenkedik a szomszédos kapuban.

Önök közül egy se lépte át e küszöböt, hogy jegyzékbe ne foglalták volna és holnap, igen-igen holnap a polgárok legbecsületesebb jeinek szepőlőten nevei meggyalázva jutnak a fekete könyvbe.

— Uraim, ez türhetetlen! Esküszöm itt önök előtt, hogy a hatalom e garázdálkodásának véget fogok vetni.

— Mindenekelőtt pedig azzal a pribékel szándékozom végezni odakünn. Igy szolt X. ur dörgelmes hangon és a gyülekezet gyalázat! . . . merénylét! . . . hangos kilátásai között legott távozott.

Öt percz múlva a rendőr előtt állott: — Ön elhagyta szokott állomását, akarom tudni, hogy kinek a rendelkezésére áll?

— A tekintetes főkapitány urébból, ha akarja tudni. Mi köze hozzá?

— Hogy mi közöm hozzá, azt majd megmondom magának a főkapitány urnak. . .

— A főkapitány urnak? szakítja félbe Mihászna egy kissé megszeppenve.

— Igen is, neki magának.

— Instálom alásan, ne szóljon a főkapitány urnak.

— Hogy ne szóljak?

— Igen is, instálom, mert akkor a Herkópatér se szabadít ki két napig abból a dutyiból, a kibe a főkapitány ur lecsukat, hogy hát mert elhagytam a V. . . sarkán a posztot.

— Hát nem a főkapitány rendelte ide? — Már hogy nem ám! Hanem hát tesszik tudni, a Gyuri ifjúr az állított ide, hogy lessem ki a kapu alatt a Juci szobalányt és mondjam meg neki, hogy ma éjjel ne kopogjon az ablakán, mert megjött a mamája. — Egy pengő jár érte!

X. ur nagyot néz, aztán benyul a zsebbe. — Hallja, barátom! A Gyuri ifjurtól egy forint jár, én is adok egyet.

— Azonfölül szavamat adom, hogy nem szölok a főkapitány urnak, hanem aztán maga se szóljon ám.

— A Jucinak meg ne felejtse megmondani, hogy a Gyuri ifjúr mamája megérkezett, az én feleségem meg elutazott.

— Jó éjszakát!!

Görbe.

A jeggyürü történetéből.

— Miért viselik a jeggyürüt a balkéz negyedik ujján?

Ezt a kérdést veti fel a B. H. olvasóinak. A válaszok közül érdekesnek tartjuk közölni a következőket:

Lonovics volt egy érsek egyházi arheológija nyomán a következőt megfektést, illetve magyarázatot adhatom: A régieknél, a régi egyházban a negyedik ujj, a hit, a hűség ujjának nevezetett. . . . postquam sponsus sponsam arrhis sibi perdigum fidei a se annulois ignitum desponderit . . . ambo ad nuptialia foedera perducutur. (I. Miklós pápa feleletéből, melyet a Bulgároknak adott.) Van még egy másik ezzel teljesen megegyező magyarázat is, a mely Szt. Izidorót ered, a ki szintén a régiekre hivatkozik. Ez a következő: A gyürü köralakjánál fogva a halhatatlanság s az elválaszthatatlanság jelképe s különösen a házasságoknál céloz, hogy valamint az összeolvasztott s kerekded alakú gyürünek nincs, úgy az ő hűségének se legyen soha vége s annak megtekintése őket házasságuk felbonthatatlanságára s kölcsönös meghitt szeretetüknek sirigiani megőrzésére emlékeztesse. Hogy pedig azt balkézük utolsó előtti ujján viselik, annak oka az, mert némelyek szerint ezen ujjtól egy ér a szívig terjed. „Unde et quarto digito annulus idem inseritur, quod in eo, vena quadam, ut fertur, sanguinis ad cor usque perveniat. (S. Isidorus, L. de eccl. off. c. 19.) Izidor a VI. században, Miklós a IX-ik században élt.

Valamennyi erre adott válasz azt mondja, hogy a kérdéses ujjtól direkt ér visz a szívhez. Csupán Anonymus vélekedik úgy, hogy ez a szokás nem általános. Németországban csak özvegyemberek hordják balkézük gyürüujján a karikagyürüt. De gyakorlati szempontokból helyesebb a balkézén viselni a gyürüt, mert az emberek nagy része tulnyomóan jobb kezét használja és így a balkézén hordott gyürü a kezek szabad használatánál kevésbé kopik. Szóval a gyürü azon az ujjon érzi magát legbiztosabban.

Az a hit, hogy a balkéz gyürüujjától direkt ér vezet, a régi egyiptomiaktól ered, a kik a negyedik ujját a napistennek szentelték s ezért viselték azon az aranyat.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8-12, d. u. 2-5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felelősek felvilágosításokat át hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünneppnapokon d. e. 10-11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Színházban előadások naponta péntek kivételével kezdődnek este 7 órakor.

Nagy estahangverseny vasárnap és ünneppnapokon d. u. 6 órakor a Margit fűrdő nagytermében.

Decz. 10. d. e. 10 órakor városi közgyűlés. Jogász táncestély. A Bika disztermében. Deczember 12-én.

Decz. 14. Hajdúvármegye közgyűlése. Decz. 14. Sajtópör Baráth Armin contra Steiner Károly.

Decz. 29. Zártkörű thea estély a Margit fűrdő disztermében. Decz. 30. Zion egyetel táncmulatsága a Szikszaiiban.

1892 január 2. Vőfélybál a Margit fűrdő disztermében.

Január 16. Kefekötő ifjuság bálja a Margit fűrdő disztermében. Január 20. Timár ifjuság bálja a Margit fűrdő disztermében. Január 21. Polgári kör bálja a Margit fűrdő disztermében. Január 23. A függetlenségi párt bálja a Margit fűrdő disztermében. Január 27. A csizmadia ifjuság betegsegélyző egyesületének bálja a Margit fűrdő disztermében. Január 28. Zártkörű theaestély a Margit fűrdő disztermében. Január 30. A szűrszabó ifjuság bálja a Margit fűrdő disztermében. Febr. 6. A körmives iparosok bálja a Margit fűrdő disztermében. Febr. 10. A csizmadia ifjuság bálja a Margit fűrdő disztermében. Febr. 25. Zártkörű thea estély a Margit fűrdő disztermében. Febr. 26. Pincéz ifjuság bálja a Margit fűrdő disztermében. Febr. 27. Függetlenségi bál a Margit fűrdő disztermében.

— A debreczeni ev. ref. egyház tanács-termében 1891-ik évi decz hó 13-ik napján d. e. 10 órakor közgyűlés tartatik. Tárgy: Szavazás a püspöki állomás beültetésére és egyéb fontos ügyek.

— Arlajtás a honvédelaktanyára. A Pétertián és Szechenyi utcán építendő honvéd gyalog és lovas laktanyákra ma délelőtt tartották meg az építési arlajtást a városban. Az építendő várost Bészler Lajos tanácsnok, Kovács Sándor t. főügyész, Szabó József főszámvévo, Balogh Mihály főmérnök és Nemes Kálmán biz. tag képviselték. A vállalkozók érdeklődése szokatlanul nagy volt a vállalat iránt, melynek kiküldési ára az összes munkákért 321495 frt. 72 kr. Negyvenhat zártajánlat érkezett, melyeknek felbontása az egész délelőttöt igénybe vette. Az összes munkákra hat ajánlat adatott be, a következők részéről Czákó Lajos 5% árengedéssel 304349 frt. 93 kr. — Lähne és Streuge (Bpest) 8% áreng; továbbá 293000 frt. átalány mellett. Tóth Kálmán, id. és ifj. Barcsay Miklós (Debreczen) 5,2% áreng. 304777 frt 94 kr. — Gregersea és Fischer 6% árengedéssel, illetve átalányos vállalat mellett 306000 frt-ért; — Neuschloss t stvérek 2 1/2% áreng. 313457 frt 79 kr. ács és padozat munkákat 16% —, asztalos, lakatos, mázó, szobafestő és üveges munkákat 8% áreng kifizetésére esetleg 1% ráfizetéssel. K mives munkákra (173453 frt. kiküldési ár) Varga Ferenc és társai (Debreczen) 4,7% felülfizetéssel. Köfaragó munkákra Fürer Zsigmond (Nyiregyháza) 20 —, 22 —, 25% áreng. Osztróvics József (Erdő-Bnyve) 15% áreng. — Hannel testvérek (Szepesváralja) 5% áreng. — Acs munkákra (66949 frt. kiküldési ár) Kerékgyártó István 11 1/4% áreng. Csonka I. (Pecset) 10% áreng. Brunner F. (Bpest) 10% áreng. — Schlick-féle gyár vasgerenda és kapocs vas szállításra, bádogos munkára 13 —, 11,5 —, 8% áreng. Lichtenstein József vasgerenda és öntött vas 17% falkötvas 15%, kályhák 15% áreng. — Wagner R. F. Bécs különböző munkákra egységi árakkal. — Tóth Gyula czege vasgerenda és öntött vas 15,8% áreng. Sesztina Lajos vasgerenda egys. árak. Tóth Gyula kályhákra 15,5% áreng. — Piros Béla lakatos és falkötő vas m. 8,1% áreng. illetve 14,80 frt. pr. qu. Jóna Dániel lakatos m. 1,9% —, falkötő vas 9% —, vasgerenda kapocsok 20% áreng. Németh Gyula lakatos és falkötő vas m. 11% áreng. Diepold J. és Tsa elszigetelő lemez 68 kr. □ m. Fischer és Heidelberg (Budapest) elszigetelő lemez 18 1/2 —, 43 —, 50% áreng. Seine Vilmos (Prága) elszigetelő l. 1.10 és 0,80 frt. □ m. Brie Vilmos (Brünn) elszigetelő. 60 és 55 kr. — Walla József (Budapest) aszfalt lemez 8% áreng. — Preiser Salamon bádogos m. 9,65% áreng. Hannel Sámuel árnyékszék berendezés 3% áreng. illetve előirányzat mellett, — Sártory Oszkár (Miskolc) cement és beton m. egys. árak mellett. Pollák S. cement és beton 17% áreng. Walla József ugyanazon m. 6% áreng. De Pol Luigi (Budapest) ugyanazon m. 9,5% áreng. Harsányi István asztalos m. 17% —, illetve 21% áreng. padozat m. 10,7% áreng. Nagy Péter asztalos padozat, mázó és szobafestő m. 11,5% árengedéssel Brunner Ferenc padozat m. 9% árengedéssel Dalnoki L. (Budapest) padozat m. 4% áreng. Stern testvérek ugyanazon m. 5% áreng. Veréb Lajos lakatos m. 2% áreng. Venyige és Bak mázó és szobafestő m. 3042 és 536 frt. Szentiványi R. (Budapest) u. a. m. 6 1/4% áreng. Fürt és Horváth u. a. m. 28% áreng. E. Wanke és Társa Sternberg u. a. m. egys. ár. Lám Sándor üveges m. 10,5% áreng. Pájer József üveges m. 1500 frt-ért; Hübsch Samu kályhás m. 3453 frt 40 kr. — Az ajánlatokat előbb egybevetik a mérnök hivatalban és ezen munkálat alapján fog dönteni közelébb a városi tanács, hogy kire vagy kikre bizza az építést.

— Kishatvan utca rendezése. A kishatvan utca háztulajdonosok kérvényét adtak be a városi tanácshoz az iránt, hogy az ő u'cajokat mindkét oldalal gyalogjáróval, továbbá fedett csatornával és gázvilágítással lássa el. — A mérnöki hivatal tervet és költségvetést készített ezen utca rendezésről. A csatorna és gyalogjárda mintegy 6000 frtba kerülne. A jövő évben azonban talán csak gy logjárót kapnak a hatvan utcaiak; de már csatornát nem, mivel új csatorna építésre az 1892 dik évi költségvetésben mindössze 1000 frt van felvéve.

— A Tiszavölgyi társulat központi bizottsága tegnap délután gyűlést tartott, melynek az volt a célja, hogy a földmivelésügyi miniszter felhívására véleményét adjon a közép-tiszai, berettyó-körösi és alsó szabolcsi társulatok ártér-határvonalának kérdésében.

— A Tiszavölgyi társulat központi bizottsága tegnap délután gyűlést tartott, melynek az volt a célja, hogy a földmivelésügyi miniszter felhívására véleményét adjon a közép-tiszai, berettyó-körösi és alsó szabolcsi társulatok ártér-határvonalának kérdésében.

A központi bizottság felhívta a társulatokat hogy küldjék a gyűlésre megbízottait és adják elő azok után véleményüket és kívánásukat a kérdésben. A kijelölt megbízottaknak elküldte a meghívóját is. A három társulat közül csak a herettyó-körösi küldte fel az ülésre megbízottait. Mikor azonban azok megjelentek, az elnöklő Andrássy Adár gróf kijelentette, hogy ő egyoldalú információra nem adhat semmit.

— A katona kósi. Sokan szidják a katona életet, nótában is sok keserves panasz zeng róla. Az anyá előre megírta a fiát, ha odakerül, mert kemény is a prófona, meg kevés is. — M st, a mi háziak köréből veszünk olyan hirt, ami azt bizonyítja, hogy a katona koszon meg is lehet hízni. Az újonnan beruokolt vitézek ugyan meg mérték október elején — mostanában pedig újra mérlegre állították őket és kisélt, hogy az átlagos súlybeli gyarapodás 3 kiló. De van olyan is, aki hat kilóval nehezebb, mint mielőtt a császárral kegyelme került volna.

— Közleg a karácsony. Várakozó állást foglal el az apró emberiség. Karácsony ünnepe egyre közeleg: számlálják a napokat, mikor gyul ki a fenyőfa galya? De el nem mulasztják sorra vizsgálni a kirakatokat sem, melyek ugyancsak meg vannak tömve anyagi ajándékkal. Mindegyik kis ember a legszebb tárgyra tartja magát méltónak és bizik is, hogy megkapja az ajándékot. Az engedetlenebb kis fiúk és lányok ellen nagy fegyver van a mama kezében. Ha a gyermek rossz nem jön el az anygal, ez pedig nagy veszedelem. A piacon megjelent az első fenyőág. Minden megjött már, ami most szükséges a karácsonyhoz, csak a ragyogó fehér hó hiányzik, de az is megjön neuoskára, azt mondja a kalendárium, annak pedig — hihetünk.

A fejta humora. Biharmegye egy kis községéből közlik ezt a furcsa síriratot:

Kis korában vala lelemez,
Ki itt nyugszik a jó Ferenchez.
A vezetik neve Virág —
Nem gyászolja őt a világ!

U. i. Az illető tulajdonképen Matyó Gáznak hívták — de azért írták Virág Ferencheznek, mer igazi neve nem nevének párosított versbe.

— Öngyilkossági kísérlet. Nagy M. 20 éves ref. vallású, cselekedő id. C. . . . Józsefnél ma reggel 8 órakor gyufa oldatott ivott. Az azonnal megjelent a körházi főorvos a leányt rögtön körházba szállította, hol a főorvos és orvos gyomor mosást eszközölt tekés így az életnek megmentették a leányt. Tetének okát nem akarja megmondani.

— Egyházi adó. Mindazon hitközségi tagok, kik az utolsó vagyis 1891. évi július 1-től, december 31-ig számított félévi cultus adójuknál és kegyadományi tartozásuknál nagyobb összeggel hátralelben vannak felkértek ezenel, hogy ebbeli adó- és kegyadományi tartozásaikat f. évi december 15-ig annál is inkább kiegyenlíteni sziveskedjenek, mivel ellenségetben az alapszabályok 5 § a értelmében a legközelebb nyújtandó tisztújító választások alkalmával szavazati joggal nem fognak birni. Debreczen 1891. december hó 10-én. A debreczeni izr. hitközség előljárósága.

— A vasárnapi munkaszünet két óráva meg fog rövidülni. Az országos ipartanács Baroas Gábor elnöklele alatt tárgyalta a sokfelől hangzott panaszokat és kívánásokat s abban állapodott meg, hogy az ületek zárórája ne délelőtt 10 órakor, hanem déli 12 órakor legyen; de olyan városokban, melyeknek 20,000-nél több lakosuk van, június és július hónapokban megmarad a 10 óra mint záróra. A fodrászok délután 2 óráig tarthatják nyitva üzletüket. Egyes üzletneként, pl. jég és élelmi szerek szállításánál az ipartanács könnyítéseket javasol, de a pékek kívánását, hogy a hetfői munkát már éjjel előtt kezdhessek meg, elutasította.

— Az ipari képesítés igazolása. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter körrendeletet intézett a másodfoku iparhatóságokhoz az ipartörvényben megállapított képesítés igazolásának módjaira vonatkozólag. Ismételt fordultak eő ugyanis panaszok, hogy az iparhatóságok a követelt képesítés igazolására szolgáló okmányok elfogadása körül nem járnak el a kellő gondossággal és nevezetesen a szakbavágó munkával elítöltött foglalkozást illetőleg gyakran megelégszenek magánjellegű bizonyítványok bemutatásával. Jóllehet az iparhatóság az ipar törvény rendelkezései értelmében a képesítés igazolásának formái tekintetében nincs feltételül és kizárólag a bizonyításnak egyetlen egy módjához kötvés, s e tekintetben jogosítva van a folyamodók által felmutatott bizonyítékokat szabadon mérlegelni, mindamelllett a miniszter szükségesnek látja kiemelni, hogy a szakbavágó munkában elítöltött 2, illetőleg 3 évi gyakorlati foglalkozás igazolására elsősorban és rendszerint a bejelentő munkakönyvének kell szolgálnia; a mi a jelen viszonyok közt annál inkább szem előtt tartandó, minthogy az ipartörvény életbeléptetésétől számítva már hét év telvén el, ezen idő óta minden iparossegédnek és gyári munkásnak munkakönyvvel kellett ellátva lennie s ennél fogva természetesen mindazoktól a kik jelenleg valamely iparágat önállóan üzni szándékoznak, a megállapított képesítés igazolása céljából rendszerint a munkakönyv előmutatása követelhető. Arra nézve, vajjon randkivüli körülmények fenforgása esetén, vagy midőn oly iparjelentőről van szó, a ki a szakbavágó munka által szerzett képesítését az

1884. évi XVII. t. cz. életbeléptetését megelőző idő-zakra nézve kívánja igazolni, e célból mennyiben fogadhatók el a munkakönyv hiányában egyéb hiteles és alkalmas bizonyítási eszközök, továbbra is a volt földmívelés, ipar és kereskedlemügyi miniszter által kiadott körrendeletben foglalt rendelkezések szolgálnak irányadónak.

— A meghurcolt debreczeni becsület A „Budapesti Hirlap“ szelvényes tollu Sípuluszának az az ütlele támadt, hogy ő 12 kérdést tesz föl az olvasó közönség elibe; A 12 kérdés közé érdekesnek találta felvenni ezt is: „Igaz-e, hogy a debreczeniek az 1848-diki oda menekülő magyar kormányt barátságatlanul fogadták? — A beérkezett feleletekkel tegnap számolt be Sípulusz. — A debreczeni vendégserzetetre vonatkozó kérdésre mindössze egyetlenegy választ kapott a B. H. Egy K. T. nevű öreg honvéd tiszt küldötte be, aki annyira igaznak mondja a debreczeni barátságatlan fogadtatást, hogy az már nem is barátságatlan, hanem ellenséges volt! — Súlyos, szégyenletes vád ez Debreczenre, mely alul városunknak tisztázni kell magát, még addig, amíg élnek abból a korból való emberek. — A város jó hírnevén nem engedhetünk olyan foltot, amely — meg vagyunk győződve, nem a lakosság egyetemének, hanem csak egyes haszoniesők önzéséből rosz indulatból, amelynek mindenütt találhatók, tapadt a Debreczen büszke névéhez. — Csakugyan igaz-e tehát az, amit az a K. T. nevű ur is megerősít, hogy a városunkba szökik töle a szégyen pirja? Városunk egyik derék, előkelő polgárja már hozzáfogott ezen vád megcáfolásához, adatokat gyűjtve hozzá a kortársaktól. — Mi lett az eredmény? Még hallgat róla. Mély hátlára köteleznék debreczeni polgártársait, ha sikerülne néki olyan adatokat összegyűjteni, a melyekkel bizonyító erejével fel lenne oldva Debreczen a súlyos vád alul, vagy legalább is le szállíthatnák azt a maga értékére.

— A temesváriak sajtótere Debreczenben igen érdekesnek ígérkezik. A magánvádló B a r á t Armin szerkesztő, N a g y László temesvári h polgármester kiseretében már tegnap Debreczenbe érkezett, Steiner a panaszait is járt már Debreczenben. Azok a kik az ügyet közelebről ősmérik, azt állítják, hogy a tárgyalás nem fog délelőtt véget érni. Belepti jegyek csak hetfőn reggel lesznek kaphatók, a törvényszéki elnöki irodában.

— A jégpálya virágai A korcsolyázóruhák számára ez idén egészen új díszet találtak ki az asszonyok. Az utolsó divatu korcsolyázóruhák ezüstszürke posztóból készülnek s ebbe a szövetbe élethű nevesi gyopár virágok vannak belehímézve. Ehhez szürke erém-vagy chenillel átszőtt paszománt dísz járul. A divat tehát meg volna még csak a — jég kell hozzá. A Margit furdőben ugyancsak várják.

— A magyarság tizparancsolata. A fővárosi Magyar Egyesület megalakulván megkezdette működését a germanizáció ellen és a magyarosítás mellett. A fővárosi közönséghez proklamációt intézett a következő tiz parancsolattal, melyet minden magyar embernek is követnie kellene, ha nem tudja is a magyar egyesületnek:

1. Támogassuk egymást szent ügyünk szolgálatában.
2. Beszéljünk ahol csak lehet mindig magyarul. S törekedjünk arra, hogy minden magyarul tudó polgártársunk hasonlóképpen cselekedjék.
3. Tartunk ébren a hazafiás közszellemet és a nemzeti és a nemzeti önérzetet.
4. Támogassuk a magyar sajtót irrodalmat és művészetet. Lehetőleg mellőzzük idegen lapokat! — Ne fizessünk elő azokra! Testtel-lelkekkel hassunk oda, hogy nyilvános helyeken a lapok közül csak magyar nyelvűeket tartsanak.
6. Csak olyan iparosoknál rendeljünk munkát, és csak oly üzletekben vásároljunk: hol a cég, a kiszolgálás, a levelezés és a számla kizárólag magyar.
7. Német mulató helyekre ne járjunk. S Német étlapokat ne fogadjunk el. Vendéglőkben és kávéházakban magyar kiszolgálást kívánjunk.
9. Legyen mindgyükünk a magyarosítás ügyének apostola. Ha bárhol magyar-ellenes jelenséget tapasztalunk, erről haldéktalanul értesítsük az elnökséget.
10. Mind egyikünk szerezzen legalább egy új tagot.

X Halesztály. Weber Izidor (volt Vilmos) süresarnokában ma halesztály lesz, melyen a Magyarfiúk zenekara játszik.

X Ez évi külföldi utjának eredményéről ad számot mai mellékletünkön, a Lőkövits és társa cég ambíciósnak ifju főnöke. A melléklet, melynek áttekintését melegen ajánljuk, tanúbizonyoságot tesz arról: hogy ma már egyáltalán nem szükséges Budapestre vagy Bécsbe fordulni, ha szép s jutányos ékszer akarunk vásárolni. Az új külföldi összeköttetések ismét emelték a cégnek, az ugynevezett „vidéki“ rég túlhaladott niveauját és bizonyára még szélesebbé teendik tág vevő körét.

Irodalom

A legfényesebb magyar lap lesz bizonyára a legközelebbi karácsonykor megjelent „MAGYAR GÉNIUSZ“ című kéthetes heti lap, melyet Hevesi József és Kar-

czag Vilmos ismert írónk együtt fognak szerkesztetni. A „Magyar Géniusz“ a párisi „Illustration“ formájában fog megjelenni és képei versenyezni fognak a világlap illusztrációival, mert a szerkesztők a modern technika legújabb vívmányait fojadják igénybe venni, hogy minél tökéletesebb illusztrációkat közölhessenek. A „Magyar Géniusz“ körül Jókaitól kezdve a magyar irodalom minden előkelősége, ugy szintén legkiválóbb művészeink csoportosultak és az előkelő világ is igen nagy érdeklődést tanúsít a vállalat iránt, úgy hogy örömmel jelenthetjük, mikép a magyar művelt olvasó közönségnek lesz végre egy díszes, előkelő lapja, mely a legmagasabb irodalmi és művészi niveau állva fényesen fogja hirdetni a magyar géniusz fejlődő dicsőségét. A „Magyar Géniusz“ fennállását egy igen jelentékeny tőke felett rendelkező consortium biztosítja, mely épen abból a ezébből alakult, hogy egy ily nagy-szabású vállalatot létesítsen.

A „Magyar Géniusz“-hoz gyönyörű kiállítású és nagy műbecsűl bíró színes képmellékletek lesznek csatolva. — Előfizetési ár 10 frt lesz évenként, 5 frt félévre, negyed évre pedig 2 frt 50 kr. A szerkesztőség és kiadóhivatal ideiglenesen Budapestben, VI. Rózsa-utca 46. sz. a van.

A „Vasárnapi Ujság“ december hó 6-iki száma a következő tartalommal jelent meg: „Hunfalvy Pál“ (Arcképpel.) Dr. Váczy Jánostól. — „Elmegek én innen...“ Párisi hangok. Költemények. Szabolcskák a Mihálytól. — „Az avarfi.“ Rajz a népeletről. Irta K. Mártonffy Imre. — Vázlatok a francia forradalom történetéből. (Képel: Átkelés a Szent-Bernát-hegyen.) — „Henrik főherceg és Waidczek báróné.“ (Arcképpel.) Marozányi Györgytől. — „A két protestáns egyház örömmünnepe.“ Révész Kálmántól. — „Az 1791. XXVI. törvényozikk néhány alkotója.“ (Brunwicz József, gróf Ráday Gedeon báró Prónay László, Urményi József gróf Teleki József és Tihanyi Tamás arcképeivel.) — „Szabolcskák a Mihálytól.“ (Arcképpel.) Dr. Seb-styén Gyulától. — „A téli kiállítás a műcsarnokban.“ (26 festőművész és szobrász mű-észek rajzaival) stb.

A „Magyar Szalon“ — csödbe. Azt a meglepő hírt írták nekünk, hogy a „Magyar Szalon“ szerkesztője és kiadója: Fekete József csödbe jutott, s a „Magyar Szalon“-t gróf Keglevich István vette át, de Fekete azért továbbra is megmarad szerkesztőnek.

Gyászrovat.

Kapcczy Pálné szül. Illésy Eszter elhunytáról kaptak a következő gyászjelentést. Özt Illésy Józsefné szül. Kovács Juliánna mint édes anyja, Kapcczy Pál mint férj, s gyermekei Vilma férjhezott Szabó Eleknek s gyermekei Ernő, Margit, Arpád és Irén s leánya Emma, testvérei Klára, Karolina férjhezott Bakos Antalnak gyermekeivel, Emília férjhezott Koorád Sámuelné s gyermekei, a a fájdalom sújtó érzetével tudatjuk felejtethetetlen jó gyermekem, ádott emlékü jó nőm, anyánk, nagyanyánk, testvérünk és rokonnunk Kapcczy Pálné szül. Illésy Eszternek folyó hó 10-én délután 5 órakor rövid szenvedés után élte 62-ik, boldog házasságának 35 ik évében történi gyászos kimulását. A boldogult hült tetemei a folyó évi december 12-én délelőtt 10 órakor, az ev fer. egyház. szertartása szerint rövid ima után, Fűvész-kert utca 1073. számú háztól fognak a czegeled-utcazi sírkertbe örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtelre rokonnaink, ösméroseinket, általában a n. é. közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1891. december hó 11. Aldás és béke lengjen a korán elhunyt porai fölött! Érczkoporsó gyár temetkezési intézet.

Vegyes hírek.

* Új adó. Közönséges polgári ésszel azt hinné az ember, hogy új adót már nem tudhat kifundálni a legnagyobb pénzügyi zseni sem. Meg van már adózatva minden, de minden a világon, pedig még vannak emberek ezen a mi planetánkon, a kik tudnak újat kigondolni. Az osztrák pénzügyminiszter tegnap kapott egy beadványt, melyben azt ajánlják neki, hogy adóztassa meg az ameteur-fotográfot. Ennek a Sportnak minden gyakorlója fizessen az államnak potom 25 forintot évenként s az állampénztár meggyarapszik kerek harmadtel millió forint évi jövedelemmel, a mi sziate anyja, mint a lotó jövedelme. Ha vajjon elfogadják az osztrák pénzügy miniszter a javaslatot, vagy nem az a jövő titka.

* Sikasztó kanonok. Gentből szenzációs esetet sürgönyöznek. Verbaas kanonok a genti egyházkerületi pénztár kezelje, megszükött. Az egyház vagyonából két millió frank hiányzik.

* Sztrájk Szegeden. Szegedről írja tudósítónk, hogy az ottani kenderfonó-gyárban a munkások nagy része tegnap reggel óta sztrájkol. A sztrájk oka egy igazgatósági rendelet, melylyel az igazgatóság a munkaról lekéső munkásoktól a késés minden percéért 1—1 krajczár levonását rendeli el. A munkások most azt kívánják, hogy a munka megkezdése ne hat órára, hanem 6 ór a 10 perczere tüzessék ki.

* D-nótórból a haláiba. Tornován özv. Gyetvay Józsefné a napokban disznótórból volt egyik leányánál, honnan késő este indult el, hogy haza menjen. Alig ment azonban pár száz lépésnyire, midőn elesett és ennek következtében lábának egyik ere elszakadt és elvérzett. Másnap reggel találták meg halva az utczán. Még az a szerencsétlenség is érte a szegény asszonyt, hogy egyik karját a kutyák megették. Temetése másnap ment végbe.

Sport.

A löversenyek reformja, a nagy turbotrányok leleplezésének eredményeként már kezd mutatkozni. E hó 24-én a becsi Jockey-klub igazgatósága ülést tartott, melyen a felügyelete alatt álló versenypályákról kitiltotta a bookmakereket, illetőleg megvonta tőlük az eddigi engedélyt. Hogy a becsi igazgatóság miért kezdte a bookmakereken, akik ugyszólván kizárólag a szak sport közönséggel játszanak s azoknak nyerek el a pénzüket, akik elegendő tőkével rendelkeznek, s miért nem inkább a totalizátort szüntette meg? erre bajos felelni. Az egész világon a totalizátor ellen harcol minden józan politikus s a bookmakereknek talán mindenki gyelmezni hajlandó.

A becsi turf-botrányok ügyében tegnap hesszasabban nyilatkozott Tassó gróf miniszterelnök az osztrák képviselőházban. Kijelentette, hogy a becsi rendőrigazgatóság nyomozásokat eszközölt annak megállapítására, hogy vajjon az a mit a jockey-k elkövettek büntetendő eslekményt képez-e? Az eddigi nyomozások ezt nem derítették ki, de a kutatások még ninesenek befejezve.

Vadász szerencse. Báró Podmaniczky Géza a múlt héten nyirkaktai erdősegekben tartott vadászatban nagy farkast lőtt, melynek magassága 90 centiméter, hossza 160 centiméter volt s kizsigerelev 40 kilót nyomott. Ez hajtóvadászban történt s e napon löttek meg négy rókát 120 nyulat és 40 fácánt. Résztvettek a vadászatban Blaskovics Ernő, Beniczky Ádám, Fáy Béla, Biró Lajos, Patay József, Orosz Miklós, gr. Degenfeld Imre és gr. Degenfeld Pál.

Felozlatotl versenytállók. Sport körökben állítják, hogy Palavicini Béla ögróf, Bawarow-ki gróf, Stubenberg gróf, Stern lovag, Mr. Bourmemore, (mely név alá az ifj. Leitenberger báró rejtőzik) és Mr. True (Wahrmann M.) legközelebb felozlatják versenytállóikat. Az utóbb nevezett lovai Szemere birtokába mennek át, míg Pallavicini ögróf istállóját Schönborn Arthur gróf veszi át.

Szerkesztői üzenetek.

Egy hadköteleles. Bármely hadköteleles kap külhonba szóló utlevelét bevonulásának időtartamig, minden küllőnös eljárás nélkül. Ebbeli kérvényével december végeig a főkápitányshoz, január 1-től kezdve pedig a rendőri bejelentési hivatalhoz kell fordulnia.

Főszerkesztő és kiadó laptulajdonos: Vértési Arnold.

Felelős szerkesztő: Vértési Gyula.

Bor-kivonat.

Kitünő egészséges bor azonnali elkészítésére, mely a valódi természetes bortól nem különböztethető meg, ajánlom ezen elősmert különlegeséget.

2 kiló ára (elég 100 liter bornak) 5 frt 50 kr. Vény ingyen hozzáomagoztatik. Legjobb sikerért és egészség-s készítményért kezeskedem.

Spiritus-megtakarítást

elérhetni felülmulhatlan pálinka erősítő. essenciaimmal; ez a italnak kellemes, izlésses zamatot kölcsönöz és csak nálaul kapható.

1 kiló 3 frt 50 kr. (600—1000 literre) használati utasítással együtt.

Ezeken kívül ajánlok mindenféle essenciát, rum, cognac, finom liqueurök stb. hez felülmulhatlan jó-ágban. Vények ingyen hozzáomagoztatnak. Arlapok bérmentve.

Kar, Philipp Pollak.

Essenen Specialitäten-Fabrik in Prag.

Szerény képviseiök kerestetnek.

